(सूचनाको हकसम्वन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) तथा सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली, २०६५ को नियम ३ बमोजिम सार्वजनिक गरिएको)

२०८१ साल माघ १ गते देखि २०८१ साल चैत्र मसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु

(स्वत: प्रकाशन)

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरबार, काठमाडौं

फोन: ०१-४२००३०६ इमेल: goodgov.section@mofaga.gov.np

२०८२ वैशाख १५

२०८१ साल माघ १ गते देखि २०८१ साल चैत्र मसान्तसम्म सम्पादित प्रमुख क्रियाकलापहरु (स्वत: प्रकाशन)

प्रकाशक: नेपाल सरकार
सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय
क्षमता विकास महाशाखा
सुशासन प्रवर्द्धन शाखा

फोन नं.: ०१-४२००३०६

वेवसाइट: www.mofaga.gov.np

इमेल: goodgov.section@mofaga.gov.np

प्रकाशन: २०८२ वैशाख १५

बिषयसूची

क्र.सं.	विवरण	पेज नं.
१.	मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति	१
२.	मन्त्रालयको काम, कर्तव्य र अधिकार	२
३.	मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवं कार्य विवरण	३
४.	मन्त्रालयबाट प्रदान गरिने सेवा	१७
५.	मन्त्रालयका महांशाखा, शाखा र जिम्मेवार अधिकारी	१७
६.	सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि	१९
७.	निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी	१९
८.	निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी	१९
९.	सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण	१९
१०.	सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र प्रमुखको नाम पद	३१
११.	आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण	३१
१२.	मन्त्रालयका सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण	३३
१३.	मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन	३३
१४.	मन्त्रालयले गरेको सूचना सम्बन्धी थप कामहरु	३३
१५.	मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन	३३
१६.	मन्त्रालयले बर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण	३३
१७.	ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची	३३

<u>१. मन्त्रालयको स्वरुप र प्रकृति</u>

नेपाल सरकार (कार्यविभाजन) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ को अनुसुची- १ बमोजिम सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको स्थापना भएको हो। नेपालको संविधान, २०७२ जारी भएपछि सङ्घीयताको कार्यान्वयन शुरु भएको तथा संघीयताको कार्यान्वयन सँगै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको भूमिका बढेको छ । मुख्यतया संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारीको व्यवस्थापन, विकास, निर्माण, सुशासन, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने जस्ता विषयमा यस मन्त्रालयको भूमिका केन्द्रित रहेको छ।

नेपालको संविधान, २०७२ को धारा २९५ को उपधारा ३ बमोजिम गठन भएका गाउँपालिका, नगरपालिका मिति २०७३।११।२७ देखि लागू हुने गरी ६ वटा महानगरपालिका, ११ वटा उपमहानगरपालिका २७६ वटा नगरपालिका, ४६० वटा गाउँपालिका गरी ७५३ वटा गाउँपालिका र नगरपालिका कायम भएको छ । जनताको अधिकार जनताकै घरदैलोमा पुगेको छ । यस मन्त्रालय अन्तर्गत निजामती अस्पताल, नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान, राष्ट्रिय किताबखाना, स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान गरी ४ वटा विभागिय कार्यालयका अतिरिक्त ७७ वटा जिल्ला समन्वय समिति क्रियाशील रहेका छन् ।

मन्त्रालयको कार्यसञ्चालनका लागि नेपालको संविधान, २०७२ अनुरुप राज्यको निर्देशक सिद्धान्त, नीति तथा दायित्व समेतलाई आत्मसात गरी कार्य गर्दै आएको छ ।

<u>स्थानीय तहको विवरण</u>

जिसस	७७
गाउंपालिका	४६०
नगरपालिका	२७६
उपमहानगरपालिका	११
महानगरपालिका	६
म.न.पा. वडा	१७४
उ.म.न.पा वडा	२३४
न.पा वडा	३११९
गा.पा. वडा	३२१६
जम्मा वडा संख्या	६७४३

स्थानीय तहको शासन सञ्चालन सम्बन्धमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा समय-समयमा जारी भएका स्थानीय तह सम्बन्धी विभिन्न क्षेत्रगत कार्यविधि तथा निर्देशिकाले मार्ग निर्देशन गर्दैआएको छ ।

नवगठित स्थानीय तहहरुबाट हुने सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, गुणस्तरीयता तथा एकरुपता होस् भन्ने हेतु सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट विभिन्न नमूना कानूनहरु जारी गरिएको छ ।

१. मन्त्रालयका कार्यहरु:

नेपालको संविधानको धारा ८२ को उपधारा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकार, मन्त्रिपरिषद्ले नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४ तर्जुमा गरी सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको कार्यहरु देहाय बमोजिम तोकेको छः

१. संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय;
२. स्थानीय तहको सङ्ख्या, सिमाना, वडा र केन्द्र निर्धारणसम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजीकरण;
३. विशेष, संरक्षित र स्वायत्त क्षेत्रको सीमाङ्कन र संरचनासम्बन्धी नीति, कानुन र मापदण्ड;
४. राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग;
५. स्थानीय पूर्वाधार विकाससम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान;
६. स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमणसम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड;
७. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरणलगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, मापदण्ड र व्यवस्थापन;
८. सङ्घीय कर्मचारी निकायसम्बन्धी कार्य;
९. सार्वजनिक सेवा प्रवाहसम्बन्धी नीति, कानुन र मापदण्ड;
१०. संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणसम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय;
११. प्रशासनिक सुधारसम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय;
१२. सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा सञ्चालनसम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड तथा सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन;
१३. सङ्घीय निजामती सेवा र अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाहरूको व्यवस्थापन संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन र अन्तरप्रदेश कर्मचारी समन्वय एवं व्यवस्थापन;
१४. कर्मचारी कल्याणसम्बन्धी नीति, कानुन र मापदण्ड;
१५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरूको दरबन्दी सिर्जनासम्बन्धी नीति र मापदण्ड;
१६. बढुवा समितिको सचिवालय:
१७. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाका पदाधिकारीको सेवा, सर्त, सुविधा;

१८. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरूको न्यूनतम शैक्षिक योग्यतासम्बन्धी नीति, कानुन र मापदण्ड;

१९. स्थानीय तहको सार्वजनिक पदाधिकारीको सुविधासम्बन्धी नीति र मापदण्ड;

२०. सङ्घीय निजामती तथा अन्य सङ्घीय सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड, अध्ययन, अनुसन्धान र विकास;

२१. सार्वजनिक पदाधिकारीहरूको क्षमता विकाससम्बन्धी नीति र मापदण्ड;

२२. प्रशासकीय अभिलेख र तथ्याङ्क;

२३. निजामती अस्पताल र नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान;

२४. मन्त्रालयसम्बन्धी राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय;

२५. मन्त्रालयसम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको सञ्चालन र नियमन, राष्ट्रसेवक कर्मचारी सम्वद्ध संघसंस्था;

२६. रज्जूमार्ग, केबलकार सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड

२७. नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा र नेपाल विविध सेवाको सञ्चालन

२८. नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा, सिभिल इन्जिनियरिङ समूहको जनरल उपसमूहको सञ्चालन

३. मन्त्रालयको संगठन संरचना, कर्मचारी संख्या एवम् कार्य विवरण

(क) संगठन संरचना

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संगठन संरचना

अनुसूची १

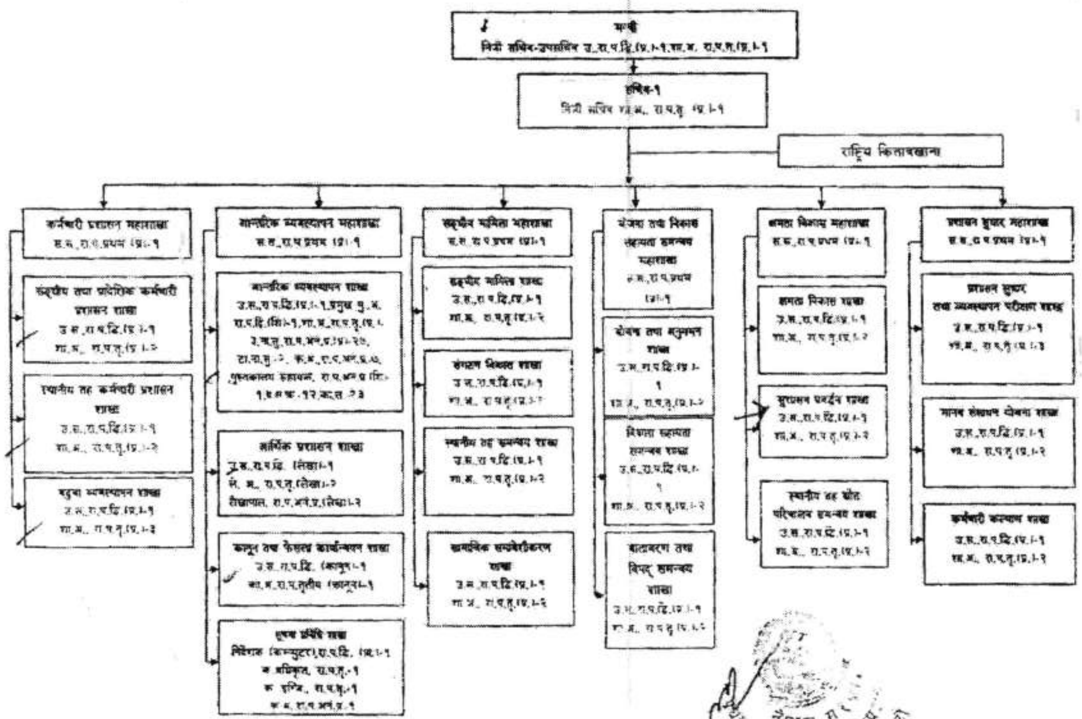

(ख) कर्मचारी संख्या

क.स.	पद	श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	कूल दरबन्दी
१	सचिव	विशिष्ट				१
२	सहसचिव	रा.प.प्रथम	प्रशासन			६
३	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		१८
४	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	प्रशासन	लेखा		१
५	उपसचिव	रा.प.द्वितीय	न्याय	कानून		१
६	निर्देशक (कम्प्युटर)	रा.प.द्वितीय	विविध			१
७	प्रमुख पुस्तकालय अधिकृत	रा.प.द्वितीय	शिक्षा	पुस्तकालय		१
८	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्रशासन		३९
९	लेखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	लेखा		२
१०	कानून अधिकृत	रा.प.तृतीय	न्याय	कानून		१
११	कम्प्युटर ईन्जिनीयर	रा.प.तृतीय	विविध			१
१२	कम्प्युटर अधिकृत	रा.प.तृतीय	विविध			१
१३	नायव सुव्वा	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		२७
१४	लेखापाल	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	लेखा		२
१५	कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं.प्र.	विविध			८
१६	पुस्तकालय सहायक	रा.प.अनं.प्र.	शिक्षा	पुस्तकालय		१
१७	टाइपिष्ट ना.सु.	रा.प.अनं.प्र.	प्रशासन	सा.प्रशासन		२
१८	हलुका सवारी चालक	श्रेणी विहीन	इन्जि	मे.ई.	ज.मे.	१२
१९	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहीन	प्रशासन	सा.प्र.		२३
जम्मा						१४८

(ग) कार्य विवरण

(क) आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा

- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरुको जनशक्ति व्यवस्थापन, आर्थिक प्रशासन र आन्तरिक व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- यस मन्त्रालय र अन्तरगत रहेका राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीसम्मका कर्मचारीहरुको कार्य जिम्मेवारी तोक्ने तथा कार्य विवरण लागू गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयको जिन्सी व्यवस्थापन र मर्मत सम्भार सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,

- भौतिक सम्पत्तिको सुरक्षा, मर्मत सम्भार आदि गर्ने, गराउने,
- लिलाम विक्री सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरूको बेरुजु फछ्र्यौट गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायबाट सम्पादित कार्यका विषयमा प्राप्त उजुरी, गुनासा आदिको जाँचबुझ तथा छानविन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरुमा रहेका कर्मचारीहरुको जनशक्ति विकास र तालिम सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालय वा अन्तरगतका कर्मचारीहरुको गुनासो सम्बोधन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयको पुस्तकालय व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने,
- मन्त्रालयसंग तथा अन्तरगतका कर्मचारीहरुको अध्ययन, असाधारण लगायतका बिदा स्वीकृत सम्बन्धी कार्य
- मन्त्रालयको सांगठनिक एवं प्रशासनिक प्रक्रियाको व्यवस्थापन सम्बन्धमा आवश्यक Standard Operating Procedure (SOP) बनाउने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीहरुको का.स.मू. व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा २४(क) र निजामती सेवा नियमावली, २०५० को नियम ७८ (क), (ख) र (घ) बमोजिम तोकिएको अवधि भित्र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन गर्ने, गराउने तथा महाशाखा अन्तर्गत पर्ने रा.प.द्वितीय श्रेणी सम्मका कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय अन्तर्गतका रा.प.अनं. कर्मचारीहरुको का.स.मू.को लागि पुनरावलोकन समितिको अध्यक्ष भई काम गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका आयोजनाहरुमा अस्थायी कर्मचारी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सूचना, अभिलेख तथा विद्युतीय शासन सम्बन्धी नीति, कानून, योजना, कार्यक्रम तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- सूचना संकलन, संग्रह, अभिलेख र प्रकाशन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयमा आधुनिक सूचना प्रविधिको विकास र उपयोग सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी बाँकी कार्य गर्ने,
- कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी समस्या समाधानका लागि गुनासो सुनुवाई गर्ने,
- कर्चारी समायोजन निर्देशन समितिसँग समन्वय गरी कर्मचारी समायोजन सम्बन्धी समास्या समाधान गर्ने,

- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा समायोजन भएका कर्मचारीहरुको समायोजन मिलान र सुधार सम्बन्धी कार्य तथा अभिलेख व्यवस्थापन गर्न निर्देशन दिने,
- अन्य शाखा तथा महाशाखाको कार्य विवरणमा अस्पष्टता भएमा स्पष्ट पार्ने कार्य गर्ने,
- अन्य महाशाखामा उल्लेख नभएका तथा तोकिए बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका विकास कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुका लागि आवश्यक अस्थायी दरवन्दी श्रृजना/स्वीकृती सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयका सवै कर्मचारीहरुको हाजिरी र उपस्थितिको नियन्त्रण र रेखदेख गर्ने तथा कर्मचारीहरुको समय पालन र अनुशासनको पालना गर्ने, गराउने तथा आफ्नो महाशाखाका कर्मचारीहरुले कार्य फछ्यौंट नियमित रुपमा गरे नगरेको मूल्याङ्कन गरी सोको आधारमा दण्ड र पुरस्कार सम्बन्धी कार्यको सिफारिश गर्ने,
- संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन, सुधार, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- सम्मानित अदालतका फैसला तथा आदेशहरुको कार्यान्वयन तथा कानूनी राय/परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतको सरसफाई, मर्मत, सम्भार गर्ने, गराउने र भौतिक साधन र श्रोतको छुट्टाछुट्टै विवरण प्रत्येक आर्थिक बर्षको तेश्रो चौमासिक भित्र उपलब्ध गर्ने र आगामो आर्थिक बर्षमा रकम प्राप्त हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाउने,
- मन्त्रालय तथा अन्तर्गतको केन्द्रीय लेखा व्यवस्थापन गर्ने,
- मन्त्रालयको चालु र पूँजिगत सबै स्वीकृत कार्यक्रमहरुको आर्थिक कारोवारको गोश्वारा भौचर सदर गर्ने गराउने,
- आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने,
- महाशाखा अन्तर्गतका परियोजनाहरुको सम्झौतामा निश्चित भएको कर, शुल्क छुट तथा मालसामान, उपकरण खरिद गर्न सहमति दिने,
- सार्वजनिक खरिद ऐन, नियमावली बमोजिम सरकारी खरिद सम्बन्धी कार्य गर्ने, खरिद भएको जिन्सी सामानको दाखिला, निरीक्षण र खर्च सम्बन्धी कार्य गर्ने, गराउने, प्रचलित आर्थिक ऐन, नियमहरुको परिधिभित्र रहेको रु. १०,००,०००।– (अक्षरेपी दश लाख रुपैया) भन्दा माथिको खरिद तथा निर्माण कार्यमा स्वीकृत बजेट अनुसार खर्च गर्ने,

- निजामती सेवा ऐन, २०४९ तथा नियमावली, २०५० मा भएको व्यवस्था अनुसार अतिरिक्त समूहका कर्मचारीहरुको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकायहरुमा कार्यरत राजपत्र अनङ्कीत तथा श्रेणी विहिन कर्मचारीहरुको नियमानुसार अनिवार्य अवकाश, राजिनामा तथा स्वेच्छिक अवकाश स्वीकृत गर्ने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(ख) संघीय मामिला महाशाखा

- संघीयता कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संघ र स्थानीय तथा प्रदेश र स्थानीय तहबीचको सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीय शासन व्यवस्था सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा असल अभ्यासहरुको आदान प्रदान सम्बन्धी कार्य,
- गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संख्या, सीमाना, वडा र केन्द्र निर्धारण तथा हेरफेर र नामाकरण सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, कार्यान्वयन र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,
- विशेष, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संख्या, सीमाना र संरचना सम्बन्धी नीति, कानून तथा मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- पञ्जिकरण र व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहका पदाधिकारीको सुविधा सम्बन्धी नीति र मापदण्ड निर्धारण सम्बन्धी कार्य,
- संविधान तथा संघीय कानून बमोजिम स्थानीय तहलाई आवश्यक निर्देशन दिने सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश र स्थानीय तहबीचको विवाद एवम् समस्या समाधानमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश, स्थानीय तह र विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी संघीय कानून तथा स्थानीय तहको नमूना कानून, मापदण्ड र ढाँचा उपलव्ध गराउने सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्तरमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणसंग सम्बन्धित नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रममा समन्वय र अभिलेखिकरण सम्बन्धी कार्य,

- स्थानीय तहमा सामाजिक परिचालन समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थाहरूसँग सम्बन्धित केन्द्रीय परियोजना सल्लाहकार समिति सम्बन्धी कार्य ।
- राष्ट्रिय तथा स्थानीय गैर सरकारी संस्थासँग सम्बन्धित नीतिगत समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीयता सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यासहरुको संकलन र प्रचारप्रसार सम्बन्धी कार्य।
- संघीय मामिला अध्ययन स्रोत केन्द्र सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य ।
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण सम्बन्धी नीति, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य सरकारी सेवा संचालन सम्बन्धी सेवा, समूह र उपसमूहको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा रहने पदहरुको दरबन्दी सिर्जना सम्बन्धी नीति, मापदण्ड र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारका अस्थायी र आवधिक प्रकृतिका आयोजनाहरुको अस्थायी दरवन्दी स्वीकृती सम्बन्धी कार्य,
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण सम्बन्धी,
- निजामती सेवाका सबै पद तथा पदाधिकारीहरुको कार्यविवरण सम्बन्धी मन्त्रालयबाट तयार गर्न लगाई अद्यावधिक गर्ने,
- केन्द्रिय संगठन दिग्दर्शन एवम् पद व्यवस्था निर्देशिका सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संगठन संरचना र दरवन्दी पुनरावलोकन सम्बन्धी नीतिकार्यविधि तर्जुमा गरी संगठन संरचना र दरवन्दि , पुनरावलोकन गर्ने,
- संघमा रहने मन्त्रालय, विभाग र केन्द्रीय निकायहरुको संगठन संरचना र दरवन्दी निर्कौल गर्ने,
- नेपाल सरकारका मन्त्रालय, विभाग लगायतका निकायहरुका साथै इकाइस्तरका संगठनहरुको संगठनात्मक सुधार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- नेपाल सरकार तथा संवैधानिक अंगहरुका लागि आवश्यक पर्ने दरवन्दीहरु सृजना तथा खारेज गर्न मन्त्रालय तहबाट सहमति तथा स्वीकृति दिने सम्मको कारवाही गर्ने,
- निजामती सेवाका सवै पद तथा पदाधिकारीहरुको लागि कार्य विवरण सम्बन्धित मन्त्रालयबाट तयार गराई अद्यावधिक गर्ने,
- कुनै पनि समूह वा पदको लागि आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता र पाठ्यक्रम सम्बन्धी लोक सेवा आयोगमा परामर्श उपलब्ध गराउने,

- विशेष पद र विशेषज्ञ पद लगायत निजामती सेवाका अन्य विविध पदहरु सृजना र खारेज सम्बन्धमा कारवाही गर्ने,
- पद नाम निर्धारण गर्ने र परिवर्तन गर्न सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायहरुको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः
    - ➢ निर्वाचन आयोग,
    - ➢ राष्ट्रिय दलित आयोग,
    - ➢ राष्ट्रिय समावेशी आयोग,
    - ➢ आदिवासी जनजाती आयोग,
    - ➢ राष्ट्रिय महिला आयोग,
    - ➢ मधेशी आयोग,
    - ➢ थारु आयोग,
    - ➢ मुस्लिम आयोग,
    - ➢ समाज कल्याण परिषद् र आदिवासी जनजाति राष्ट्रिय प्रतिष्ठान
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(ग) कर्मचारी प्रशासन महाशाखा

- नेपाल प्रशासन सेवा, नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, नेपाल इन्जिनियरिङ सेवा सिभिल समूह जनरल उपसमूह, विविध सेवा तथा यी अन्तर्गतका समूह तथा उपसमूहहरुको संचालन गर्ने, यी सेवा समूह तथा उपसमूहमा सबै प्रकारका सिफारिस, नियुक्ति, पदस्थापन, सरुवा सेवा परपवर्तन, सेवा शर्त सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती कर्मचारी प्रशासनको केन्द्रीय कर्मचारी निकाय सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारी प्रशासनको प्रशासकीय अभिलेख र तथ्यांक सम्बन्धी कार्य,

- निजामती सेवा ऐन, नियमावली र प्रचलित नीति विपरित नहुने गरी राजपत्राँकित तृतीय श्रेणी सम्मका कर्मचारीहरुको प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सरुवा तथा कामकाजमा खटाउने मन्त्रालय अन्तर्गत वा अन्तर मन्त्रालय/विभाग/कार्यालय सरुवा गर्ने, सरुवा सहमती दिने र काज खटाउने,
- मन्त्रालय र अन्तरगतका निकाय एवम् सङ्घीय प्रादेशिक तथा स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- स्थानीय तहमा निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र निमित्त जिल्ला समन्वय अधिकारी तोकी आर्थिक तथा प्रशासनिक अधिकार दिने,
- आफ्नो महाशाखासँग सम्बन्धित सम्मानित अदालतका फैसला तथा आदेशहरुको कार्यान्वयन तथा कानूनी राय परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने गराउने,
- आफ्नो मातहतका कर्मचारीहरुले सम्पादन गरेका कामको मूल्यांकनको आधारमा दण्ड र पुरस्कारका लागि आवश्यक पर्ने तथ्य विवरण समेत संलग्न गरी कारवाहीको लागि पेश गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली र स्वीकृत नीति अनुरुप सम्बन्धित मन्त्रालयबाट लेखि आएमा फाजिलका कर्मचारीहरुलाई स्वीकृत रिक्त दरवन्दीमा नियमानुसार सरुवा गरी मिलान गर्ने,
- संघीय निजामती सेवा सम्बन्धी कानूनको कार्यान्वयन, सुधार, संशोधन र परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- बढुवा समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- समय समयमा आफू अन्तर्गतका कार्यक्रमहरुको कार्य प्रगति स्थलगत रुपमा अनुगमन गरी/गराई अवगत गराउने,
- संघीय निजामती सेवा र अन्य संघीय सरकारी सेवाहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(घ) योजना तथा विकास सहायता समन्वय महाशाखा

- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, प्रविधि विकास र अनुसन्धान सम्बन्धी कार्य,
- रज्जुमार्ग, केवलकार सम्बन्धी नीति कानून र मापदण्ड निर्धारण र सहजीकरण गर्ने,
- स्थानीय पूर्वाधार विकास सम्बन्धी आवश्यक अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन नीतिहरुको निर्माण, परिमार्जन तथा संशोधन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- फोहरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, समन्वय र सहजिकरण सम्बन्धी कार्य,

- स्थानीय तहका पदाधिकारी र कर्मचारीहरुको वैदेशिक भ्रमण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड निर्धारण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालयसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय संघसंस्थासँग सन्धि, सम्झौता, अभिसन्धि, सम्पर्क र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- योजना तथा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग सम्बन्धी नीति, कानून, योजना तथा कार्यक्रम निर्माण तथा समन्वय,
- संघीय मामिला सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय संघ, संस्था र सञ्जालसँग सन्धीसम्पर्क र ,अभिसन्धी ,सम्झौता , समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा वैदेशिक सहायता परिचालनमा समन्वय तथा नियमन सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय एवं अन्तर्गत निकायको लागि आवधिक तथा रणनैतिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा वार्षिक बजेट र कार्यक्रम सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको आवधिक, बार्षिक, रणनीतिक तथा अन्य विकास योजना सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीचको योजना प्रणालीबीच समन्वय र तादाम्यता सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारबाट स्थानीय तहलाई प्रदान गरिने अनुदान सम्बन्धमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर सरकारी वित्तिय सम्बन्ध सुदृढीकरणमा समन्वय तथा स्थानीय सरकारको वित्तिय ढाँचा निर्माणको नमुना विकास सम्बन्धी कार्य,
- अन्तर-स्थानीय तह विकास योजना, परियोजना र कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको योजना प्रणालीमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- विकास सहायता नीति अन्तर्गत स्थानीय तहमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग परिचालनमा समन्वय र सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको अन्य मुलुकका स्थानीय तहसँगको भगिनी सम्बन्ध विस्तार सम्बन्धी कार्य,
- विशेष, संरक्षित तथा स्वायत्त क्षेत्र र पिछडिएको क्षेत्रको विकास व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण, योजनागत तथ्यांक, प्रगति समीक्षा र प्रतिवेदन सम्बन्धी कार्यको अभिलेखिकरण र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र कार्यक्रम तर्जुमा एवम् कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका सूचकहरूको आधारमा कार्यक्रम र आयोजनाको नियमित अनुगमन एवं मूल्याङ्कन सम्बन्धी कार्य,

- आयोजना कार्यान्वयनमा देखिएका समस्या समाधान गर्न मन्त्रालयस्तरीय समस्या समाधान समिति सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्तरमा वातावरण व्यवस्थापन र दिगो विकास सम्बन्धी नीति, कानून, कार्यक्रम तथा प्रारम्भिक वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- भूउपयोग र वस्ती विकास योजना कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु अनुकुलन सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमको सहजीकरण, समन्वय तथा अनुगमन र मूल्यांकन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा विपद् पूर्व सूचना केन्द्र स्थापनामा सहयोग र अन्तरनिकाय समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- वारुणयन्त्र तथा अग्नि नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहमा भवनसंहिता तथा भवनसम्बन्धी मापदण्ड कार्यान्वयनमा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्नेः
    - ➢ राष्ट्रिय योजना आयोग,
    - ➢ स्थानीय पूर्वाधार व्यवस्थापन विभाग
    - ➢ सडक वोर्ड नेपाल
    - ➢ लगानी वोर्ड नेपाल
    - ➢ नगर विकास कोष
- मन्त्रालय र अन्तरगतका कार्यक्रमहरुमा विदेशी स्वयंसेवक, विशेषज्ञ आदिको सेवा आवश्यक भएमा सम्बन्धित निकायहरुमा सिफारिस साथै भिषाको लागि पनि सिफारिस गर्ने,
- परियोजनाहरुको वार्षिक एवम् आवधिक कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्ने र स्वीकृतिका लागि पेश गर्ने,
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(ङ) क्षमता विकास महाशाखा

- सार्वजनिक पदाधिकारी, स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको क्षमता विकास सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यक्रम, पाठ्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको संस्थागत सुदृढीकरण तथा सशक्तिकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको जनशक्ति विकास नीति, योजना तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य,

- विकासका बहुआयामिक र अन्तरसम्बन्धित विषयहरुको कार्यान्वयनमा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको न्यायिक समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यमा विषयगत मन्त्रालयसँगको सम्पर्क, सहयोग तथा समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहको क्षमता विकास सम्बन्धमा स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठानसंगको समन्वय र सहकार्य सम्बन्धी कार्य,
- अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, सुशासन ईकाई र प्रशासन सुधार सम्वन्धी कार्यको सम्पर्क विन्दुको रुपमा काम गर्ने गराउने,
- सुशासन प्रवर्द्दन तथा उजुरी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीयतहको घर, जग्गा तथा सम्पतिको संरक्षण, कारोबार र अभिलेख तथा यसको विवाद र हकभोग स्वामित्व हस्तान्तरण सम्वन्धी कार्यहरु
- स्थानीय आर्थिक विकासमा सहयोग तथा सहजीकरण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय स्रोत परिचालन सम्बन्धी नीतिगत अध्ययन अनुसन्धान तथा विश्लेषण सम्बन्धी कार्य,
- स्थानीय तहका राजश्व परिचालन क्षमतामा लेखाजोखा र सुधार सम्बन्धी कार्य,
- संघीय प्रणाली सम्बन्धी श्रोत केन्द्र स्थापना र सञ्चालन सम्बन्धी कार्य,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने:
  - संघीय संसद
  - अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग,
  - राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोग,
  - राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग,
  - राष्ट्रिय सूचना आयोग,
  - राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र
  - स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
  - प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम
- ऐन र नियम र कार्यविधि र निर्देशिका संशोधन र परिमार्जनका लागि राय परामर्श दिने व्यवस्था मिलाउने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

(च) प्रशासन सुधार महाशाखा

- राष्ट्रिय निजामती सेवा नीति सम्बन्धी कार्य,
- संघीय निजामती तथा अन्य संघीय सरकारी सेवाका निवृत्तिभरण लगायत अवकाशजन्य सुविधासम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- प्रशासनिक सुधार सम्बन्धी नीति, योजना, समायोजन र समन्वय सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारी कल्याण सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धी कार्य,
- व्यवस्थापन परीक्षण सम्बन्धी नीति, योजना तथा कार्यक्रम संचालन र समन्वय,
- प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा नीति तर्जुमा र कार्यान्वयन
- संघीय निजामती तथा अन्य सरकारी सेवाको तालिमसम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्ड सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान र विकास सम्बन्धी कार्य,
- मन्त्रालय र अन्तर्गतका कर्मचारीको स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, तालिम स्वीकृति, पूर्व स्वीकृति तथा बिदा सिफारिस सम्बन्धी कार्य,
- कर्मचारीहरुको मन्त्रालयमा हुने शुरु अभिमुखिकरण तथा सेवाकालिन तालिम सम्बन्धी कार्य,
- प्रदेश तथा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीको वैदेशिक भ्रमण मनोनयन तथा सहमति सम्बन्धी कार्य,
- स्वदेशी तथा विदेशी अध्ययन, अवलोकन भ्रमण तथा तालीम सम्बन्धी कार्य,
- नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्कता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन,
- संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन सम्बन्धी कार्य,
- राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- देहायका आयोग, समिति, प्रतिष्ठान, विभाग तथा निकायको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
    - नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान
    - निजामती अस्पताल
    - कर्मचारी तालिम प्रतिष्ठान
    - प्रशासकीय अदालत
    - राष्ट्रिय किताबखाना

- सुशासन प्रवर्द्धन तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य,
- संसद सेवा, स्वास्थ्य सेवा र न्याय सेवा बाहेकका सेवाहरुमा रिक्त रहेका राजपत्रांकित पदहरुको लगत विज्ञापनको लागि लोक सेवा आयोगमा पठाउने,
- जनशक्ति विकासको लागि स्वदेशी तथा वैदेशिक अध्ययन, तालिम सम्बन्धी छात्रवृत्ति समितिको सचिवालय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुवाट संचालित तालिम सम्बन्धी आवश्यक योजना कार्यक्रम तथा प्रशिक्षण विधि र पाठ्यक्रमसँग सम्बन्धित नीति निर्धारण गर्ने,
- कर्मचारीहरुको वृत्ति विकास सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान र सुझाब सम्बन्धी कार्यहरु गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको नियमित तथा आकस्मिक व्यवस्थापन परीक्षण गरी सो को बार्षिक प्रतिवेदन नेपाल सरकार समक्ष पेश गर्ने,
- नेपाल सरकारका विभिन्न निकायहरुको सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण गरी बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने,
- निजामती सेवा ऐन तथा नियमावली बमोजिम अध्ययन, अध्यापन, लेखापरीक्षण व्यवसाय लगायतमा काम गर्न विभागिय स्वीकृति दिने,
- निजामती कर्मचारीलाई दिइने पुरस्कार सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- तलब भत्ता पुनरावलोकन समिति सम्बन्धी सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,
- निजामती सेवामा समावेशीकरण सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती सेवा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय सम्पर्क शाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
- एकिकृत घुम्ती सेवा सञ्चालन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- प्रशासकीय अदालत र राष्ट्रिय किताबखानाको सम्पर्क महाशाखाको रुपमा कार्य गर्ने,
- राष्ट्रसेवक कर्मचारी संवद्ध संघ संस्था सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- निजामती कर्मचारीहरुको सुविधा एवम् कल्याण सम्बन्धमा नीति कानून योजना कार्यक्रम तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्य र सो को अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने,
- उच्च स्तरीय प्रशासन सुधार कार्यान्वयन तथा अनुगमन समितिको सचिवालयको रुपमा कार्य गर्ने,
- शासकिय सुधार तथा प्रशासन सुधार सम्बन्धी योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्ने,
- प्रशासन सुधार सम्बन्धी अध्ययन, अनुसन्धान तथा मन्त्रालयबाट हुने प्रकाशन सम्बन्धी कार्य (प्रशासन पत्रिका, स्वशासन, शासकीय खबर पत्रिका आदि) गर्ने,

- नेपाल सरकारको नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनका लागि आवश्यकता अनुसार प्रशासकीय व्यवस्थापन र कार्यविधिमा पुनरावलोकन गरी समयानुकूल सुधार गर्दै लैजाने,
- संघीय निजामती कर्मचारीको सेवा, सुविधा तथा प्रोत्साहन, पुरस्कार तथा दण्ड सजाय सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- मन्त्रालय सम्बन्धी सार्वजनिक संस्थान, प्राधिकरण, समिति, प्रतिष्ठान, कम्पनी आदिको संचालन र नियमन सम्बन्धी कार्य गर्ने,
- समय समयमा तोकिएका अन्य कार्यहरु गर्ने ।

४. मन्त्रालयवाट प्रदान गरिने सेवा

मन्त्रालयबाट सूचना माग सम्बन्धी सेवा सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन/नियम अनुसार प्रदान हुने गरेको छ । बिभाग, समिति, प्रतिष्ठान, आयोग तथा स्थानीय तहहरुबाट हुने गरेको क्रियाकलापमा मन्त्रालयले नीतिगत कार्य र समन्वय गर्ने तथा सो बिरुद्धको उजुरी तथा गुनासो सुन्ने गरेको छ ।

५. मन्त्रालय महाशाखा शाखा र जिम्मेवार अधिकारी एवं सम्बन्धित शाखा प्रमुख

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको कार्यक्षेत्र भित्र समाहित गरिएको विभिन्न क्रियाकलापहरु संचालन गर्न मन्त्रालयमा देहाय बमोजिमका शाखा/महाशाखाहरुको व्यवस्था गरिएको छ । सो अनुसार मन्त्रालयका महाशाखा तथा शाखाहरुबाट सम्पादन गर्नुपर्ने गरी निर्दिष्ट गरिएको कार्यविवरण बुँदा नं. ३ मा उल्लेख गरिसकिएको छ ।

सि.नं.	महाशाखा, शाखा, कार्यक्रम एवम् सम्बद्ध निकायको जिम्मेवार अधिकारीको विवरण	जिम्मेवार अधिकारीको पद	जिम्मेवार अधिकारीको नाम
	सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	सचिव	श्री रविलाल पन्थ
१	**सङ्घीय मामिला महाशाखा**	सहसचिव	श्री प्रकाश दाहाल
	▪ सङ्घीय मामिला शाखा	उपसचिव	श्री तुलसी भट्टराई
	▪ स्थानीय तह समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री रेशमलाल कँडेल
	▪ सामाजिक समावेशीकरण शाखा	उपसचिव	श्री विष्णु कुमारी भुसाल
२	**कर्मचारी प्रशासन महाशाखा**	सहसचिव	श्री पिताम्बर घिमिरे
	▪ सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री कमल भट्टराई
	▪ स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री भिमकान्त पौडेल
	▪ बढुवा शाखा	उपसचिव	श्री अश्विन कुमार पोखरेल

३	**योजना तथा विकास सहायतता समन्वय महाशाखा**	सहसचिव	श्री काली प्रसाद पराजुली
	▪ योजना तथा अनुगमन शाखा	उपसचिव	श्री जनकराज शर्मा
	▪ विकास सहायतता समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री महेन्द्र सापकोटा
	▪ वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री मोहन कुमार घिमिरे
४	**क्षमता विकास महाशाखा**	सहसचिव	श्री रुद्र सिंह तामाङ
	▪ क्षमता विकास शाखा	उपसचिव	श्री तिर्थ प्रकाश पौडेल
	▪ सुशासन प्रबर्द्धन शाखा	उपसचिव	श्री भूपेन्द्र सापकोटा
	▪ स्रोत परिचालन समन्वय शाखा	उपसचिव	श्री अनुषा कोइराला
५	**प्रशासन सुधार महाशाखा**	सहसचिव	श्री मीरा आचार्य
	▪ मानव संसाधन योजना शाखा	उपसचिव	श्री भोजराज घिमिरे
	▪ प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा	उपसचिव	श्री खिलराज राई
	▪ कर्मचारी कल्याण शाखा	उपसचिव	श्री दीपक ढकाल
६	**आन्तरिक व्यवस्थापन महाशाखा**	सहसचिव	श्री दिवस आचार्य
	आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा	उपसचिव	श्री चिरन्जिवि नेपाल
	आर्थिक प्रशासन शाखा	उपसचिव	श्री याम प्रसाद ढुंगाना
	कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा	उपसचिव	श्री मधु पौडेल ज्ञवाली
	सूचना प्रविधि शाखा	उपसचिव	श्री रामहरि शर्मा
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम	राष्ट्रिय कार्यक्रम व्यवस्थापक	श्री बन्दना झा
८	तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम	कार्यक्रम निर्देशक	श्री तेज नारायण यादव
९	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	श्री कानुन लाल चौधरी
१०	राष्ट्रिय किताबखाना (निजामती)	महानिर्देशक	श्री वैकुण्ठ निधि शर्मा
११	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	कार्यकारी निर्देशक	डा. राजन खनाल
१२	निजामती कर्मचारी अस्पताल	कार्यकारी निर्देशक	प्रा. डा. मोहन चन्द्र रेग्मी

६. सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

६(१) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर

सूचनाको हक सम्बन्धी नियमावली २०६५ को नियम ४ बमोजिम र अन्य विशेष कानूनले तोके बमोजिमको दस्तुर ।

६(२) सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने अवधि

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ७ ले तोकेको अबधिभित्र र अन्य बिशेष कानूनले अबधि तोकेकोमा सोही बमोजिम ।

७. निवेदन उजुरी उपर निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

प्राप्त उजुरीहरु सम्बन्धित अधिकारीले हेरी सम्बन्धित महाशाखा र शाखामा आबश्यक कारबाहीको लागि पठाइने र शाखा प्रमुखबाट कारवाही प्रकृया अगाडी बढाइने ।

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

श्रीमान् सचिव

९. सम्पादन गरेका मुख्य मुख्य कामको विवरण

१. आन्तरिक व्यवस्थापन शाखा

- मधेध प्रदेशको जनकपुरधाममा कार्यसम्पादन मुल्यांकन अनुशिक्षण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तहका कार्यालयहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको मुल्यांकन सम्पन्न हुन बाँकी रहेका गत विगतका का.स.मु. हरु हालवाला मुल्यांकनकर्ताबाट मुल्यांकन गर्न सहमती उपलब्ध गराइएको ।
- मन्त्रालयका ४ वटा कार्यकक्षहरुमा पार्केटिङ गरी भौतिक सुधार गरिएको ।
- जिन्सी निरीक्षणको प्रतिवेदनमा लिलाम विक्रि गर्नु पर्ने भनी औंल्याइएका सामाग्रीहरुको लिलामीको प्रक्रिया शुरु गरिएको ।

२. सूचना प्रविधि शाखा

- स्थानीय तहहरुमा सूचना प्रविधि सम्बन्धी अनुगमन
  - कञ्चनपुर जिल्लाका स्थानीय तहहरु
  - मेलम्ची नगरपालिका, सिन्धुपाल्चोक

- इन्द्रावती गाउँपालिका, सिन्धुपाल्चोक
- खनियावास गाउँपालिका, धादिङ
- निलकण्ठ नगरपालिका, धादिङ

➢ LISA/FRA/LED प्रणालीको सहजीकरण गरिएको

➢ स्थानीय तहहरुको Website हरुलाई secure गर्ने काम गरिएको

➢ मन्त्रालयका सूचनाहरुको डिजिटल प्रकाशन गरिएको

➢ मन्त्रालयको इन्टरनेट सुविधामा उत्पन्न समस्याको समाधान गरिएको

➢ स्थानीय तहवाट प्राप्त सूचना प्रविधि सम्बन्धी समस्याहरुको समाधान गरिएको

➢ क्याविनेट प्रस्तावहरु पठाउने कार्य गरिएको

➢ सन्तति छात्रवृत्ति कार्यक्रममा सफ्टवेयर सहायता गरिएको

३. कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा

शिर्षक	महिना			जम्मा
	२०८१ माघ	२०८१ फागुन	२०८१ चैत्र	
लिखित जवाफ	४३	३०	३८	१११
राय	१३	१३	१३	३९
राजपत्रमा प्रकाशनको लागि पठाइएको	१	-	-	१
आदेश कार्यान्वयन	८	२३	२५	५६
कुल जम्मा				२०७

४. संघीय मामिला शाखा

➢ स्थानीय तहमा सङ्घीयता कार्यान्वयनमा समन्वय तथा सहजिकरण सम्बन्धी ४ वटा कार्यक्रम सम्पन्न,

➢ मन्त्रालय एवं सङ्घीय शासनका विज्ञ समेतको सहभागितामा २ वटा संवाद श्रृङ्खला कार्यक्रम सम्पन्न,

- स्तानीय तहको कार्यसञ्चालन एवं सङ्घीयताको विषयमा नेपाल टेलिभिजनसँग सहकार्य गरी सार्वजनिक बहस कार्यक्रम सञ्चालन भईरहेको, चैत्र मसान्तसम्म ७ वटा बहस कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- सङ्घीय शासन प्रणाली अन्तर्गत संघ, प्रेश र स्थानीय तहमा स्तरमा सङ्घीयता, लोकतन्त्र र कानुनी शासन विषयक प्रदेश स्तरीय अन्तरक्रिया कार्यक्रम बागमती प्रदेशको हेटौंडामा सम्पन्न भएको,
- सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह सम्मिलित विषयगत समितिको तेस्रो बैठक सम्पन्न भएको,
- सुदूरपश्चिम प्रदेश, डडेल्धुरा जिल्लाको भागेश्वर गाउँपालिकाको केन्द्र परिवर्तन सम्बन्धी निर्णय भएको,
- विषयगत समिति (सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय) को बैठक (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) सम्बन्धी कार्यविधि, २०८१ स्वीकृत भएको।
- स्थानीय तहको लागि आवश्यक रहेका
    - आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व विधेयक (नमूना)को मस्यौदा तयार गरिएको
    - स्थानीय तहको विज्ञापन कर सम्बन्धी कानून (नमूना)को मस्यौदा तयार गरिएको

५. सामाजिक समावेशीकरण शाखा

- सुरक्षित कार्यस्थल र लैङ्गिक हिंसा सम्बन्धमा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम,
- अन्तरक्रिया, समन्वय र सहजीकरण कार्यक्रम(राष्ट्रिय दलित आयोगसँग),
- लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट, सामाजिक समावेशीकरण र अपाङ्गतामैत्री स्थानीय शासन प्रबर्द्धनका लागि सहजीकरण/ अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न,
- श्री महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालयबाट प्राप्त Engaging Market Systems for Impact in Nutrition and food security , Strengthening inclusive education and service in Chitwan district, Promotion of Food security, Nutrition and Health for Children, Adolescent, and Reproductive Women of Vulnerable Households in Kapilvastu District, Sabal balika Sabal Samudaya(SaBaSS), Advancing Nutritional Status of School Children in dotii नामक ५ वटा परियोजनाहरुको प्रस्ताव उपर राय/सहमति प्रदान गरिएको।

६. संगठन विकास शाखा

- कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालय, सिंचाई विभाग, खानेपानी मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको संगठन संरचना र दरबन्दी स्वीकृत गर्ने सम्बन्धी प्रस्ताव नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) समक्ष पेश भई स्वीकृत भएको ।
- परराष्ट्र मन्त्रालय, श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायहरुको स्वीकृत संगठन संरचना र दरबन्दी तेरिजको अभिलेख अद्यावधिक गरिएको ।

७. बढुवा शाखा

सि.नं.	विवरण	सेवा/समूह	प्रगति	कैफियत	
१.	राजपत्राङ्कित विशिष्ट श्रेणीको सचिव वा सो सरहको पदमा बढुवा/नियुक्ति सिफारिश	नेपाल इञ्जिनियरिङ्ग सेवा	२		
		नेपाल परराष्ट्र सेवा	१		
		नेपाल प्रशासन सेवा	७		
		नेपाल स्वास्थ्य सेवा	१		
			जम्मा	११	
२.	राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको सहसचिव वा सो सरहको पदमा बढुवा सिफारिश	**सेवा/समूह**	**जेष्ठता तथा कार्यसम्पादन**	**कार्यक्षमताको आधार**	
		नेपाल परराष्ट्र सेवा	५	५	१०
		नेपाल प्रशासन सेवा	१९	१८	३७
		नेपाल लेखापरीक्षण सेवा	२	१	३
		नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा	१	०	२
		नेपाल इञ्जिनियरिङ्ग सेवा	९	८	१७
		नेपाल कृषि सेवा	७	२	९
		नेपाल वन सेवा	२	१	३
		नेपाल विविध सेवा	१	१	२
			जम्मा	८८	
३.	राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको उपसचिव वा सो सरहको पदमा बढुवा सिफारिश	**सेवा/समूह**	**जेष्ठता तथा कार्यसम्पादन**	**कार्यक्षमताको आधार**	
		नेपाल प्रशासन सेवा, सा.प्र.,	३९	४०	७९
		नेपाल प्रशासन सेवा, लेखा	११	११	२२
		नेपाल प्रशासन सेवा, राजस्व	७	७	१४
		नेपाल लेखापरीक्षण सेवा	३	३	६
		नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा	४	४	८

		नेपाल इञ्जिनियरिङ्ग सेवाका विभिन्न समूह तथा उपसमूहहरू	१७	१७	३४
		नेपाल कृषि सेवाका विभिन्न समूह,उपसमूहहरू	२३	२२	४५
		नेपाल वन सेवाका विभिन्न समूहहरू	४	२	६
		नेपाल विविध सेवा	४	३	७
		नेपाल शिक्षा सेवा	८	९	१७
			जम्मा	२३९	
४.	**राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको शाखा अधिकृत वा सो सरहको पदमा बढुवा सिफारिश**		**जेष्ठता तथा कार्यसम्पादन**	**कार्यक्षमताको आधार**	
		नेपाल प्रशासन सेवा,राजस्व समूह	१३	-	१३
		नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा	४	-	४
		नेपाल विविध सेवा, कम्प्यूटर अधिकृत,कम्प्यूटर इञ्जिनियर,महिला विकास अधिकृत	६	-	६
			जम्मा	२३	
		बढुवा सिफारिश भएका उम्मेदवार सङ्ख्या (कूल जम्मा)		<u>३६१</u>	

<u>अन्य प्रगति विवरण</u>

१. **कर्मचारी** बढुवा र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा रहेका समस्याहरू, त्रुटीहरु न्यूनिकरण गर्ने उद्देश्यले केन्द्रीय निकायका **कर्मचारी प्रशासन** महाशाखा/ शाखा प्रमुखहरुसँग (केन्द्रीयस्तरमा) प्रदेश मन्त्रालय र प्रदेश मुकामका प्रदेशका कार्यालयहरुका प्रशासन महाशाखा/ शाखा प्रमुखहरुसँग (प्रदेश स्तरमा) र जिल्ला स्थित कार्यालयका प्रमुखहरूसँग(जिल्ल्ला स्तरमा) ७(सात) वटा अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न। (केन्द्रीयस्तरमा-१,प्रदेशस्तरमा-२(कोशी र गण्डकी प्रदेश), जिल्लास्तरमा-४ (बागलुङ्ग, धनुषा, तेह्रथुम र संखुवासभा)

२. बढुवा समितिको सचिवालयमा प्राप्त हुने बार्षिक कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन फाराम प्राप्ति तथा कम्प्यूटर प्रविष्टी – करिव १०,०००(दश हजार)

८. स्थानीय तह कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कामकाज/पदस्थापन/सरुवाः
    - उपसचिव – २१०
    - शाखा अधिकृत – १६५
    - ना.सु./खरिदार - ३९
- आर्थिक तथा प्रशासनिक जिम्मेवारी – ७६

९. सङ्घीय तथा प्रादेशिक कर्मचारी प्रशासन शाखा

- कामकाज/पदस्थापन/सरुवाः
    - राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणी – ९५
    - राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणी – १२६
    - राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी – १७७
    - राजपत्र अनङ्कित तथा श्रेणी विहिन – २४८
- नियुक्ति (खुला/बढुवा/आ.प्र.) – १७३
- सरुवा सहमति - २७

१०. योजना तथा अनुगमन शाखा

- नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा मन्त्रालयको तर्फबाट समावेश गर्न प्रस्तावित नीति तथा कार्यक्रमको मस्यौदा तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- वर्तमान सरकार गठन भएको ९ महिनाको अवधिमा मन्त्रालय र अन्तर्गत निकायबाट सम्पादन भएका मुख्य मुख्य कार्यहरुको प्रगति विवरण तयार गरिएको।
- आर्थिक सर्वेक्षण २०८१/८२ मा समावेश गर्न मन्त्रालयका प्रस्तावित विषयहरुको मस्यौदा तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाएको ।
- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को मन्त्रालय अन्तर्गत सञ्चालित आयोजना/कार्यक्रमको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको मस्यौदामा समावेश गर्ने विषयको अध्ययन विश्लेषण गरिएको ।
- आगामी आ.व. २०८२/०८३ को वार्षिक वजेट तथा कार्यक्रमका लागि यस मन्त्रालय र अन्तर्गतका निकायको वजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्य भईरहेको । मन्त्रालय र मातहत निकायमा वजेट तथा कार्यक्रम मन्त्रालयगत वजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) मा प्रविष्टि गराई राष्ट्रिय योजना आयोग र अर्थ मन्त्रालयमा प्रारम्भिक छलफल भैरहेको।

- चालु आ.व. ०८०/८१ को प्रथम ६ महिनाको अर्धवार्षिक प्रगति विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालयमा पठाइएको।
- विभिन्न कार्यक्रम/आयोजनाको कार्यक्रम संशोधन, रकमान्तर तथा LMBIS प्रविष्टि स्वीकृतिका लागि अर्थ मन्त्रालयमा लेखी पठाइएको ।
- थप ४ वटा स्थानीय तहको स्थलगत रुपमा कार्यसम्पादन सहजिकरण गरिएको ।
- विभिन्न स्थानीय तह एवम् प्रदेश मन्त्रालयवाट विविध विषयमा सिफारिसका लागि अनुरोध भई आएका पत्र सम्वन्धित मन्त्रालय र निकायमा सिफारिस गरी पठाइएको ।
- आ.व. ०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम एवम् वजेट कार्यान्वयन कार्ययोजनाको मासिक प्रगति प्रतिवेदन तयार गरी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको Online प्रणालीमा प्रविष्टि गर्ने कार्य नियमित रुपमा भैरहेको ।

११. वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन शाखा

- जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रमको प्राविधिक समिति र परियोजना सुपरिवेक्षण समितिको बैठक सम्पन्न।
- यूनिसेफ नेपालसँगको सहकार्यमा सञ्चालित Eco-zone कार्यक्रमको निर्देशक समितिको बैठक सम्पन्न।
- जलवायु परिवर्तन अनुकुलन कार्यक्रमको प्रथम चरण अन्तर्गत कार्यक्रम सञ्चालन हुने १४ स्थानीय तहहरुको छनौट गरी धनगढीमा स्थानीय तहका प्रमुखहरुको उपस्थितिमा कार्यक्रम सञ्चालन साझेदारी पत्रमा हस्ताक्षर तथा अभिमूखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको।
- बागलुङ जिल्लाका १० वटा स्थानीय तह, पर्वतको कुश्मा नगरपालिका र म्याग्दीको बेनी नगरपालिकाको सहभागितामा स्थानीय तहले सम्पादन गरिरहेको वातावरणीय अध्ययन सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम सम्पन्न।
- स्थानीय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरुको राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त भएपछि राष्ट्रिय वनको जग्गा भोगाधिकार सिफारिस।
- विपद् तथा जलवायु परिवर्तन सम्बन्धी विषयहरुमा सङ्घीय निकाय एवम् स्थानीय तहहरुसँग निरन्तर समन्वय एवम् सहजीकरण।
- केबलकारहरुको प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन एवम् कार्यसूची सम्बन्धी कार्यहरु।

१२. विकास सहायता समन्वय शाखा

- उच्च प्रभावयुक्त सामुदायिक विकास आयोजना (HICDPs) अन्तर्गत विभिन्न स्थानीय तह र मन्त्रालयबाट आयोजना प्रस्तावहरू अध्ययन गरी अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको।

- विभिन्न स्थानीय तहहरूमा KOICA, JICA, Peace Corps Nepal र Australian Volunteers परिचालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय र सहजीकरणको काम गरिएको।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको विदेश भ्रमणको लागि आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- विभिन्न स्थानीय तहले अन्य देशका स्थानीय तहसँग भगिनी सम्बन्ध स्थापना गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक समन्वय तथा सहजीकरणको कार्य गरिएको।
- वैदेशिक सहायतामा सञ्चालित आयोजना तथा स्थानीय तह पूर्वाधारका लागि दातृ निकायहरूसँग नियमितरूपमा समन्वय गरिएको।
- माननीय मन्त्रिज्यूको नेपालस्थित विभिन्न राजदूतावासका राजदूत तथा पदाधिकारीहरूसँग शिष्टाचार लगायत विषयगत भेटघाटको लागि सहजीकरण र समन्वय गरिएको।
- MoU on Projects Aid to Nepal को कार्यान्वयन ढाँचा बमोजिम प्राप्त आयोजना प्रस्तावहरू अध्ययन गरी अर्थ मन्त्रालयमा सिफारिस गरिएको।
- आ.व. २०८२/०८३ मा स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम (LISP) सञ्चालन गर्न ईच्छुक लुम्बिनी प्रदेश र कर्णाली प्रदेशका स्थानीय तहहरूको लागि आशयपत्रको सूचना प्रकाशन गरी लुम्बिनी प्रदेशका थप १० र कर्णाली प्रदेशका थप ५ स्थानीय तह गरी उक्त कार्यक्रमको लागि थप १५ वटा स्थानीय तहको छनौट गरी सूचना प्रकाशन गरिएको।

१३. क्षमता विकास शाखा

- स्थानीय तहको कार्यपालिका अन्तर्गतका विषयगत समिति (आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन, संस्थागत क्षमता विकास) समितिहरुको क्षमता विकासको लागि सहजीकरण गर्न विषयगत समितिका पदाधिकारीहरुको क्षमता विकास सम्बन्धी प्रस्तुतिकरण सामग्री तथा तालिम मोडयुलको मस्यौदा भई झापाको हल्दीबारी गाउँपालिका र इलामको सन्दुकपुर गाउँपालिकाका

विषयगत समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुसँग विषयगत समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

- स्थानीय तह स्रोत परिचालन समन्वय शाखासँग संयुक्त रुप सबै प्रदेशका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई LISA, FRA मूल्याङ्कन, मूल्याङ्कन प्रणालीहरुको एकीकरण तथा क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- स्थानीय तह स्रोत परिचालन समन्वय शाखासँग संयुक्त साझेदारीमा सबै प्रदेशका जिल्ला समन्वय अधिकारी तथा जिससका कर्मचारी तथा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि/कर्मचारीहरुलाई स्थानीय तहको वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन (FRA) र स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमूल्याङ्कन (LISA) प्रणाली सञ्चालन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया तथा मूल्याङ्कन प्रणालीहरु बीच एकीकरण सम्बन्धी दुई/दुई दिवसीय क्षमता विकास अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको । साथै,
- कार्यदलबाट स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा सहजीकरणका लागि SOP तर्जुमा सम्बन्धी आवश्यक विषयहरु पहिचान भई चालु आर्थिक वर्षको लक्ष्य २ रहेकोमा सोभन्दा बढी सामग्री तयार गर्ने गरी हाल (१) स्थानीय तहको संस्थागत स्मरण नोट तयारी तथा हस्तान्तरण, (२) सोझै खरिद सम्बन्धी प्रक्रिया र (३) उपभोक्ता समिति मार्फत आयोजना/कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया सम्बन्धी Standard Operating Procedure-SOP मस्यौदा कार्य भइरहेको । साथै मस्यौदामाथि इलाम, वाणगङ्गा नगरपालिका, कपिलवस्तु, महाकाली नगरपालिका दार्चुला, बुढीगङ्गा गाउँपालिका मोरङ र टेम्केमैयुम गाउँपालिका भोजपुरका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुसँग अन्तरक्रिया सम्पन्न भएको ।

१४. श्रोत परिचालन समन्वय शाखा

- जिल्ला समन्वय अधिकारीहरुलाई स्थानीय आर्थिक विकास र वित्तीय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम धुलिखेल, पोखरा, भैरहवा, सुर्खेत, वर्दिवास, विराटनगर र डडेल्धुरामा गरी ७ स्थानमा सम्पन्न भएको ।
- स्थानीय तहको राजश्व परामर्श समितिको क्षमता विकास सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम नुवाकोट जिल्लाको विदुर नगरपालिकामा सम्पन्न भएको ।

- म्याग्दी, बैतडी र भोजपुर जिल्लामा गरी ३ स्थानमा स्थानीय तहको श्रोत परिचालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

१५. सुशासन प्रबर्द्धन शाखा

- सूचनाको हकसम्बन्धी ऐन तथा नियमावली वमोजिम आ.व. २०८१/८२ को तेश्रो त्रैमासिकको स्वः प्रकाशन गरिएको।
- मानव अधिकार सम्बन्धी पाँचौ राष्ट्रिय कार्ययोजनाको प्रगति विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।
- २०८१ फागुन महिनामा सिन्धुपाल्चोक जिल्लाको हेलम्बु गाउँपालिकामा सुशासन प्रबर्द्धन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम एवम् मेलम्ची नगरपालिका र इन्द्रावती गाउँपालिकामा सूचनाको हकसम्बन्धी अनुगमन गरिएको ।
- २०८१ चैत्र महिनामा रसुवा जिल्लाको आमाछोदिङ्मो गाउँपालिकामा सुशासन प्रबर्द्धन सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम एवम् धादिङ जिल्लाको निलकण्ठ नगरपालिका र खनियावास गाउँपालिकामा सूचनाको हकसम्बन्धी अनुगमन गरिएको ।
- गुनासो फछ्यौंटको अवस्था सत प्रतिशत रहेको ।
  - अ.दु.अ.आ. – १९
  - रा.स.के. – १
  - प्र.म.तथा म.प.को कार्यालय – १३
  - अन्य – ६
  - सा.ख.अ.का. - ३
  - हेलो सरकार - ४७
- ६ वटा सूचना माग कर्तालाई सूचना उपलब्ध गराइएको ।
- निलम्बन/निलम्बन फुकुवा सम्बन्धी विवरण

  निलम्बन – शा.अ. - १ जना

  निलम्बन फुकुवा – शाखा अधिकृत-३

१६. कर्मचारी कल्याण शाखा

- १ जना निजामती कर्मचारीलाई कडा रोग लागेकोले उपचारका लागि थप आर्थिक सहायता माग भएकोमा सो बमोजिम सहायताको लागि नेपाल (सरकार मन्त्रिपरिषद्) मा प्रस्ताव गरी निर्णय भएको र थप १ जनाको फाइल कार्यान्वयनको क्रममा रहेको ।

- निजामती कर्मचारीका सन्ततिलाई शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति उपलब्ध गराउने कार्यक्रमको १५ दिने म्याद दिई संक्षिप्त सूचना गोरखापत्र राष्ट्रिय दैनिक र विस्तृत सूचना यस मन्त्रालयको वेवसाईटमा प्रकाशन गरिएको साथै किताबखानाबाट प्राप्त निजामती कर्मचारीहरुको मोबाईल नं. मा एस.एम.एस समेत गरेको।
- कार्यदलमा पेश गर्ने प्रयोजनार्थ कर्मचारी कल्याणकारी कोष सञ्चालन नियमावली, २०७२ मा संशोधन गर्नुपर्ने विषयहरुको ३ महले विवरण तयार गरिएको ।
- कर्मचारीका लागि मनोसामाजिक परामर्श कार्यक्रम आयोजनाको निम्ति प्रस्तावना तयारीको क्रममा रहेको ।
- शैक्षिक प्रोत्साहन वृत्ति अनुगमन गरिएको।
- निजामती कर्मचारीको हित कल्याण सम्बन्धी राष्ट्रिय नीति मस्यौदा, कर्मचारीको व्यवसायजन्य सुरक्षा नीति मस्यौदालाई अन्तिम रुप दिन बजेट बाँडफाँड र कार्यदल गठन गर्ने निर्णय भएको ।
- निजामती कर्मचारी अस्पतालका कार्यकारी निर्देशक पदका लागि नियुक्ति प्रक्रियामा सचिवालयको भूमिका निर्वाह गर्दै आवश्यक सहजिकरण गरेको ।
- निजामती कर्मचारीको कल्याण र हक हितको लागि नियमित गुनासाहरु सम्बोधन गरिएको ।

१७. प्रशासन सुधार तथा व्यवस्थापन परीक्षण शाखा

- आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आ.व. २०८०/८१ को ३० वटा सङ्घीय निकायको व्यवस्थापन परीक्षण गर्ने कार्यक्रममा १० वटा निकायको व्यवस्थापन परीक्षण सम्पन्न भएको, ३ वटा निकायको व्यवस्थापन परीक्षणकै क्रममा रहेको र थप ८ वटा निकायमा व्यवस्थापन परीक्षणको प्रारम्भ गरिएको।
- प्रशासन जर्नलको १४०औं अङ्क प्रकाशन भएको र १४१ औं अङ्क प्रकाशन गर्न प्रक्रिया शुरु भैरहेको।

१८. मानव संसाधन योजना शाखा

- केन्द्रीय छात्रवृत्ति समितिको ७ वटा बैठक सम्पन्न गरिएको ।
- SEDP तालिम कार्यक्रममा रहेका २५ जना कर्मचारीलाई NASC बाट माग भए अनुसार वैदेशिक अध्ययन भ्रमणमा मनोनयन, समन्वय एवम् सहजीकरण गरिएको ।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत रा.प. द्वितीय श्रेणी वा सो सरहका विभिन्न निकायका 50 जना अधिकृतहरुलाई सेवाकालिन तालिमको लागि समन्वय गरेको । यस मन्त्रालय अन्तरगतका 3 जना कर्मचारीलाई मनोनयन गरी पठाइएको ।
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान मार्फत रा.प. तृतीय श्रेणी वा सो सरहका विभिन्न निकायका 75 जना अधिकृतहरुलाई सेवाकालिन तालिमको लागि समन्वय गरिएको । यस मन्त्रालय अन्तरगत 4 जना कर्मचारी मनोनयन गरी पठाइएको ।

➢ लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भएका विभिन्न सेवा समूहका रा.प. प्रथम र द्वितीय श्रेणीका 251 जना कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण तालिम सम्पन्न गरेको ।

१९. आर्थिक प्रशासन शाखा

➢ विभिन्न स्थानीय तहहरुको वित्तीय तथ्यांक संकलन एकिकरण तथा अनुगमन गरिएको ।

➢ बेरुजु अभिलेख संकलन कार्य भएको ।

➢ जिल्ला समन्वय समिति कास्की, इलाम, धनुषा र रुपन्देही जिल्लामा प्रदेश स्तरीय बेरुजु सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।

➢ विभिन्न जिल्ला समन्वय समितिहरुको बेरुजु अद्यावधिक तथा अनुगमन भएको ।

२०. तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रम

सि.नं.	मुख्य क्रियाकलाप	प्रगति
१	आ.व. २०८२/८३ को लागि आयोजना/कार्यक्रम माग/प्रस्ताव पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गर्ने मा सञ्चालन हुने आयोजना/कार्यक्रम	मिति २०८१/९/२९ मा सूचना प्रकाशन गरी आयोजना/कार्यक्रम माग/प्रस्ताव मागिएको
२	पदाधिकारी/कर्मचारीहरुको लागि अभिमुखिकरण/तालिम सञ्चालन	माघ महिनाको ८, १३ र २३ गते अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने तयारी गरिएको
३	अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने	मन्त्रालय तथा तराई-मधेश समृद्धि कार्यक्रमवाट अनुगमन गरिएको ।

२१. प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम

सि.नं.	क्रियाकलाप	इकाई	बार्षिक लक्ष्य	प्रगति	प्रगति विवरण
१	स्थानीय तहहरूले हासिल गरेका असल अभ्यासहरूको आदान प्रदानका लागि अन्तरक्रिया तथा प्रकाशन गर्ने	प्रदेश	८	७	१) बर्दिबास, महोत्तरीः २०८१/१०/१३-१५, गते सम्पन्न, २) बीरगञ्ज २०८१/१०/२२-२४ गते सम्पन्न ३) धुलाबारी, झापा २०८१/१०/३० फागुन २ गते सम्पन्न ४) लुम्बिनी २०८१/११/८-१० गते सम्पन्न ५) धनगढी २०८१/११/२४-२६ गते सम्पन्न

					६) सुर्खेत २०८१/११/२६-२८ गते सम्पन्न ७) विराटनगर २०८१/१२/२५ -२७ गते सम्पन्न
२	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम (PLGSP) को राष्ट्रिय निर्देशक समिति (NSC) को बैठकबाट बार्षिक कार्यक्रम स्वीकृती	पटक	२	१	काठमाण्डौं मिति २०८१/१०/२० र २१ गते
३	कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोग समिति तर्फको Portfolio Discussion सम्पन्न भएको ।	पटक	७	१	गण्डकी प्रदेश मिति २०८१/१२/५ गते
४	कार्यक्रमको प्राविधिक सहयोग समिति (TAC) को बार्षिक कार्यविवरण स्वीकृत गरी बैठक सम्पन्न	पटक	४	१	मिति २०८१ माघ १८ गते (31st January 2025)
४	सुरक्षित, मर्यादित तथा समावेशी कार्यस्थल सम्बन्धी विभिन्न सरोकारवालाहरुसँग कार्याशाला गोष्ठी	वटा	१	१	बीरगञ्ज २०८१/१०/२ गते सम्पन्न

१०. सूचना अधिकारी, प्रवक्ता, सहायक प्रवक्ता, गुनासो सुन्ने अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

प्रमुख	सचिव श्री रविलाल पन्थ
प्रवक्ता	सहसचिव श्री काली प्रसाद पराजुली
सूचना अधिकारी	उपसचिव श्री भूपेन्द्र सापकोटा

११.आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोवार सम्बन्धि अद्यावधिक विवरण

आ व २०८१।८२ को २०८१ चैत्र मसान्त सम्मको बजेट र खर्चको प्रगति (रु हजारमा)

क. सं.	बजेट उपशीर्षक	बजेट रु.			खर्च रु.			खर्च प्रतिशत		
		चालु	पुंजीगत	जम्मा	चालु	पुंजीगत	जम्मा	चालु	पुंजीगत	जम्मा
१	संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय	६२८१३४	८११४	६३६२४८	१४५५७२	२३३३	१४७९०६	२३.१८	२८.७५	२३.२५
२	अतिरिक्त समूह	१६००४१.९५१	०	१६००४१.९५१	११३३८१	०	११३३८१	७०.८४		७०.८४

३	संघीय शासन प्रणाली व्यवस्थापन कार्यक्रम	१५००	०	१५००	७८२	०	७८२	५२.१२		५२.१२
४	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयहरु	१४३२९४०.५३२	०	१४३२९४०.५३२	८३०५१९	०	८३०५१९	५७.९६		५७.९६
५	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम	५४६७८	०	५४६७८	९८२	०	९८२	१.८		१.८
६	तराई मधेस समृद्धि कार्यक्रम	१६१६८	१०००	१७१६८	१०३६५	२२५	१०५९०	६४.११	२२.५	६१.६८
७	प्रदेश तथा स्थानीय शासन सहयोग कार्यक्रम	४९३०४४	९४००	५०२४४४	३९७०४	३०७०	४२७७३	८.०५	३२.६६	८.५१
८	उत्तरीक्षेत्र पूर्वाधार विकास तथा जीवनस्तर सुधार कार्यक्रम	५०५००	०	५०५००	०	०	०	०		०
९	साना विकास परियोजना	४००५००	०	४००५००	७३	०	७३	०.०२		०.०२
१०	नवप्रवर्तनमा आधारित स्थानीय आर्थिक विकास कार्यक्रम	३५२५००	०	३५२५००	०	०	०	०		०
११	सङ्घीय शासन सवलीकरण कार्यक्रम	२००००	०	२००००	०	०	०	०		०
१२	हिमाली क्षेत्र आयोजना सहायता कार्यक्रम	३६८८००	०	३६८८००	०	०	०	०		०
१३	उच्च पहाडी एवम् हिमाली क्षेत्र स्वरोजगार तथा आर्थिक सशक्तिकरण कार्यक्रम	१४३२५०	२५८८५०	४०२१००	२०५०	३०४८	५०९८	१.४३	१.१८	१.२७
१४	जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्यक्रम	२४३५००	०	२४३५००	०	०	०	०		०
१५	जलवायु परिवर्तन स्थानीय अनुकूलन कार्यक्रम	३९०१८	२०४४८२	२४३५००	०	०	०	०	०	०
१६	स्थानीय पूर्वाधार सहयोग कार्यक्रम	३००५००	७०२५००	१००३०००	०	०	०	०	०	०
१७	निजामती किताबखाना	७८९०८	१०४७००	१८३६०८	४०४२६	१४६	४०५७३	५१.२३	०.१४	२२.१
१८	स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	९७५००	२०००	९९५००	५९८८२	१४६०	६१३४२	६१.४२	७३.०१	६१.६५
१९	नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठान	२१५०००	०	२१५०००	१२०६२०	०	१२०६२०	५६.१		५६.१
२०	आदिवासि / जनजाति उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान	९९३५०	२१२००	१२०५५०	३९२७५	८९१०	४८१८५	३९.५३	४२.०३	३९.९७
२१	निजामती कर्मचारी अस्पताल विकास समिति	२१९५००	०	२१९५००	२७८७५	०	२७८७५	१२.७		१२.७

	कुल जम्मा	५४१५३३२.४८३	१३१२२४६	६७२७५७८.४८३	१४३१५०६	१९११२	१४५०६९९	२६.४३	१.४६	२१.५६

१२.सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएको विवरण

मन्त्रालयका अधिकांश परिपत्र र सूचनाहरु मन्त्रालयको वेवसाईट www.mofaga.gov.np मा नियमित प्रकाशन हुने गरेको, प्रत्येक स्थानीय तहको छुट्टाछुट्टै पोर्टल निर्माण गरि स्थानीय तहको पोर्टलमा समेत पठाउने गरिएको । साथै, विभाग, समिति, प्रतिष्ठान र स्थानीय तहहरुका सूचनाहरु तत् तत् निकायहरुमा प्रकाशित हुने गरेको छ।

१३. मन्त्रालय/निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन

आ.ब. २०८१/८२ को यस त्रैमासिकमा प्राप्त सूचना माग सम्बन्धी निवेदनको आधारमा ६ वटाको सूचना उपलब्ध गराइएको ।

१४. मन्त्रालयले गरेका सूचना सम्बन्धी थप कामहरु

- ७५३ स्थानीय तहहरुलाई आन्तरिक संचारको लागि Mofaga Portal विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- आन्तरिक संचारको लागि बल्क ईमेल तथा वेव एसएमएस सिस्टम विकास गरि वेवसाईट संग आबद्ध गरिएको ।
- पोर्टल संचालनको लागि ७५३ स्थानीय तहहरुलाई युजर नेम र पासवर्ड उपलब्ध गराई सम्बन्धित स्थानीय तहको विवरण अद्यावधिक गराउने कार्य गरिएको ।

१५. मन्त्रालयले गरेका कार्यक्रम र सो को प्रतिवेदन

नियमित प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।

१६. मन्त्रालयले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेका सूचनाको विवरण

यस मन्त्रालय अन्तर्गतका सार्वजनिक गर्न मिल्ने र नमिल्ने प्रकृतिका सूचनाहरुको वर्गीकरण गरी सो सम्बन्धी विवरण प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा पठाइएको ।

१७. ऐन नियम तथा निर्देशिकाको सूची

- आदिवासी जनजाती उत्थान राष्ट्रिय प्रतिष्ठान ऐन, २०५८
- कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५

- ट्रेड युनियन ऐन,२०४९
- निजामती सेवा ऐन, २०४९
- नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण ऐन, २०३९
- संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७
- स्थानीय विकास प्रशिक्षण प्रतिष्ठान ऐन, २०४९
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४
- कर्मचारी समायोजन नियमावली, २०७४
- ट्रेड युनियन नियमावली, २०५०
- निजामती कर्मचारी कल्याणकारी कोष नियमावली, २०७२
- निजामती कर्मचारी योगदान कोष (सञ्चालन) नियमावली, २०६९
- निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- निजामती सेवाका कर्मचारीको आचरण सम्बन्धी नियमावली, २०६५
- नेपाल आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरु, २०५१
- नेपाल इन्जिनियरिङ्ग सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति)
- नेपाल प्रशासन सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरु, २०५०
- नेपाल विविध सेवा (गठन, समुह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरु, २०५०

नोटः प्रस्तुत विवरण सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, सिंहदरवार, काठमाडौंको वेवसाइट www.mofaga.gov.np मा समेत हेर्न सकिन्छ ।